

In sum, we believe that art. 23 Law "On the Bar and Legal Practice", it is advisable to bring into conformity with the provisions of the CPC of Ukraine, because, according to ch. 3. st.9 of the Criminal Procedural Code of Ukraine, laws and other normative legal acts of Ukraine whose provisions relating to criminal proceedings shall meet the CPC of Ukraine. In carrying out criminal proceedings can not apply a law that contradicts CPC of Ukraine. In turn, st.65 CPC of Ukraine, we consider it desirable to supplement the provisions can not be examined as witnesses paralegal, trainee, persons who are employed by a lawyer, law offices, law firms, the person in respect of whom terminated or suspended the right to practice law activity.

Keywords: *lawyer; warranty; of confidentiality; investigators (seach) activities; criminal proceedings.*

Надійшла до редакції 10.09.2014

Рудницька Ю. В.

ад'юнкт

(Національна академія внутрішніх справ)

УДК 343.98 : 343.711 : 343.915

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ НЕПОВНОЛІТНЬОГО ЗЛОЧИНЦЯ, ЯКА ВЧИНІЛА КРАДІЖКИ

Розглянуто та проаналізовано структуру особи неповнолітнього злочинця, її вплив на злочинну діяльність, а також її взаємозв'язок з іншими елементами криміналістичної характеристики крадіжок.

Ключові слова: *неповнолітній, особа злочинця, структура особи, елементи криміналістичної характеристики.*

Постановка проблеми. Аналіз структури злочинності неповнолітніх свідчить про збільшення динаміки її в бік корисливих злочинів, перше місце серед яких посідають крадіжки. Для ефективного розслідування та попередження даного виду кримінальних правопорушень вагоме значення відіграють знання про особу неповнолітнього злочинця. Вони допоможуть прослідкувати взаємозв'язок з іншими структурними елементами криміналістичної характеристики, сприятимуть підготовці плану досудового розслідування, вибору психологічних засобів та методик в процесі встановлення контакту під час проведення слідчих (розшукових) дій та вибору шляхів попередження вказаних кримінальних правопорушень.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. На необхідність більш глибокого, повного та всебічного вивчення особи злочинця зверталась увага ще в роботах основоположника криміналістичної науки Г. Гросса, який пропонував методику розслідування злочинів, у якій основний акцент пізнання був зміщений з події злочину на особу злочинця та враховувався нерозривний зв'язок останньої із слідами злочину. Різним аспектам дослідження особи злочинця присвячено праці таких відомих учених, як Ю. П. Аленін, В. П. Бахін, Р. С. Белкін, В. А. Жбанов, Г. Г. Зуйков, В. О. Ко-

новалова, В.О. Образцов, М. В. Салтевський, В. Ю. Шепітько, М. П. Яблоков.

Мета статті – на основі теоретичних положень дослідити структуру особи неповнолітнього злочинця та, узагальнивши судово-слідчу практику, відстежити її зв'язок з іншими елементами криміналістичної характеристики.

Виклад основного матеріалу. Особу злочинця як елемент криміналістичної характеристики визначають як стійку криміналістично значущу сукупність психофізіологічних якостей та рис, мотиваційних установок, емоційної та раціональної сфер людської свідомості, що відобразились у слідах злочину в процесі підготовки, вчинення та приховання злочину, а також постзлочинної поведінки [1, с. 54].

Важливо зауважити, що поняття особи неповнолітнього злочинця помітно відрізняється від загального поняття особи злочинця. Окрім названих вище ознак, характерних будь-якій особі злочинця, особа неповнолітнього злочинця відрізняється рядом специфічних ознак, характерних тільки для неї (вольових, фізичних, інтелектуальних та інших).

В цьому відношенні існує загальноприйняте всіма науковцями успішне формулювання, запропоноване В. Т. Фурсовим: «Особа неповнолітнього злочинця – це діалектична сукупність індивідуальних і типових властивостей (відношень) людини у віці від 16 (14) до 18 років, що визначає конкретну соціальну якість-сутність, яка характеризується наявністю кримінально-процесуальних, виправно-трудових і пов'язаних з ними інших відносин, обумовлених фактами вчинення ними злочинів, визнання вини, засудження, призначення і виконання покарання, попередження нового злочину» [2, с. 6-7].

Криміналістична характеристика особи злочинця має певні структурні елементи.

Більшість учених-криміналістів визначають загальноприйнятну структуру особи злочинця, яка складається з таких ознак:

1) соціально-рольові (найближче оточення, побутові, сімейні, виробничі та цивільні відносини);

2) соціально-демографічні (стать, вік, освіта, соціальний стан, професія і вид занять, сімейний стан, місце проживання, матеріальне забезпечення та житлово-побутові умови);

3) морально-психологічні (світогляд, ціннісні орієнтації, інтелектуальні ознаки, рольові особливості, психічні аномалії, що не виключають осудності, рівень потреб);

4) кримінально-правові (мотиви злочину, характер та спрямування посягань, одиночний чи груповий характер посягань, строк і вид покарання, стаття КК України) [3, с. 91-92].

Розглянемо детальніше характеристику кожної ознаки.

Соціально-рольові ознаки. Визначну роль у виникненні у неповнолітніх антисоціальної спрямованості, як правило, відіграють несприятливі умови в сім'ї (пияцтво, скандали, сварки), несприятлива педагогічна позиція батьків (низький культурно-освітній рівень суттєво ускладнює визначення раціональної педагогічної позиції стосовно підлітків, обмежує вибір форм та методів

реагування на їх проступки) [4, с. 152].

Зокрема, М. М. Ключевим та Ю. С. Завгородньою було проведено опитування 229 неповнолітніх, які відбувають покарання у Прилуцькій виховній колонії. Отримані дані свідчать, що 32,6% майбутніх злочинців виховувалися у неповних родин; 9,2% є вихованцями інтернатів; 11% – підлітками, які, маючи батьків, проживали з близькими родичами; решта зростали у структурно повних сім'ях. Щодо психологічного клімату в родині, то 13,8% опитуваних зізналися, що постійно перебували під тиском сімейного насильства, неодноразово втікали з дому; 12,8% відмовилися відповідати на болюче для них питання, що дає підстави припустити наявність аналогічних проблем у стосунках з батьками; 5,5% повідомили, що батьки не цікавилися їхніми проблемами, кожний жив своїм життям; решта вважає, що мали добрі стосунки з батьками [3, с. 92].

Спілкування зі своїми ровесниками – провідний тип діяльності у цьому віці. Саме у спілкуванні засвоюються норми соціальної поведінки, встановлюються відповідні взаємостосунки, розвивається почуття симпатії чи антипатії. Якщо потреба у спілкуванні реалізується не у сприятливих умовах, а в неформальних підліткових групах і вуличних компаніях, які як цінності сповідують пияцтво, наркотики, хуліганство і т.д., то воно може стати для підлітка небезпечним криміналізуючим фактором [1, с. 148].

Як показало проведене нами узагальнення статистичних даних за 2010-2012 роки щодо кількості неповнолітніх, що вчинили крадіжки, то 7825 з них виховувались у родині одним із батьків, 940 – у школі-інтернаті, 772 – у дитячому будинку, поза родиною [5].

Таким чином, найбільшу кількість крадіжок вчиняли особи, які виховувались одним із батьків.

Соціально-демографічні ознаки. Головними умовами, що провокують внутрішні й зовнішні суперечності, такі: недоступність для сучасного підлітка тих засобів освіти, виховання, професіоналізації, розвитку, які необхідні для нормальної соціально-культурної адаптації особистості в даному суспільстві; невідповідність рівня виявлених здібностей і раніше закріплених якостей підлітка завданням, які він ставить перед собою, зниження авторитета вчителя і педагогічної діяльності в цілому, слабка організація позаурочної діяльності учнів і відхід від організованих форм суспільно корисної праці [6, с. 229-230].

Узагальнені статистичні дані за 2010-2012 роки показують, що неповнолітні, які вчинили крадіжки у віці від 14-16 років, становлять 34%, 16-18 – 66%, з них жіночої статі – 10%; стосовно виховання: виховувались у родині з одним із батьків – 43%, у школі-інтернаті, дитячому будинку – 5%, поза родиною – 4%; стосовно місця навчання: учні шкіл, ліцеїв, коледжів – 62%, студенти навчальних закладів – 11% [5].

Отже, рівень освіти та зайнятості впливає на кількість вчинених крадіжок неповнолітніми особами.

Морально-психологічні ознаки. У процесі розвитку підлітка в його психіці відбуваються суттєві зміни. Інтенсивний фізичний та статевий розвиток – основна особливість цього віку. Посилене функціонування гормональної сис-

теми значно підвищує нервову збудливість неповнолітнього, його реактивність, емоційну експресивність, нерідко супроводжується запальністю, різкістю, нестриманістю. Характерними також є підвищена групова залежність, негативізм, демонстративна незалежність, залежність від референтної групи (впливові для підлітка люди), підвищене імітування кумирів, схильність до ризикових дій, недостатній соціальний самоконтроль [4, с. 151].

Особа злочинця характеризується виникненням конкретних змін в її психологічній структурі. До психічних відхилень і аномалій (граничних станів) судово-психіатрична експертиза відносить психопатію, психопатичні стани, шизофренію в стійких формах, травми центральної нервової системи, хронічний алкоголізм, наркоманію та інші форми психічної патології, які не виключають осудності [7, с. 314].

У психології особи злочинця розрізняють конкретного роду дефекти:

- а) дефекти індивідуального праворозуміння (соціально-правовий інфантилізм; правова неусвідомленість; соціально-правова дезінформованість; правовий нігілізм; соціально-правовий цинізм);
- б) патологічні потреби сфери особистості;
- в) дефекти в особистих настановах;
- г) дефекти психічного розвитку [8, с. 90].

За даними психологічної служби Прилуцької виховної колонії, близько 20% засуджених неповнолітніх мають вади у психічному та психологічному розвитку, до яких слід віднести нервово-патологічні риси характеру (крикливість, плаксивість, підвищена образливість, роздратованість, імпульсивність тощо). До того ж значна кількість засуджених неповнолітніх має низький рівень інтелектуального розвитку, що ускладнює сприйняття ними інформації та є передумовою труднощів у спілкуванні як із однолітками, так і з дорослими [3, с. 92].

Тому правова необізнаність та віра у безкарність впливає на те, що неповнолітні не усвідомлюють суспільну небезпеку та наслідки своїх злочинних діянь. Дефекти психіки, які не виключають осудності, у свою чергу визначають їх поведінку в соціумі, схильність до негативного злочинного впливу з боку інших та безпосередньо вчинення крадіжок.

Кримінально-правові ознаки. Характерним явищем сучасності є формування угруповань молоді. Безконтрольну діяльність деяких із них, як і процеси демократизації суспільства, вони розуміють як вседозволеність. Це завдає шкоди інтересам суспільства, призводить до аморальної поведінки підлітків, формування протиправних, а згодом – і злочинних груп [4, с. 152].

Зарезультатами узагальнень кримінальних проваджень даного виду правопорушень з'ясовано, що до складу груп неповнолітніх у 39% випадків входили дорослі особи, а у 61% випадків такі групи склалися виключно з неповнолітніх.

Статистичні дані Судової адміністрації за 2010-2012 роки свідчать, що за даною категорією справ неповнолітні, які не засуджувались, але перебували на обліку в кримінальній міліції у справах неповнолітніх, становлять 5%; не засуджувались, але направлялись у спеціальні навчально-виховні заклади –

2%; засуджені, у тому числі судимість в яких знята чи погашена, – 3%; засуджені, у тому числі судимість в яких не знята чи не погашена, – 13%.

Відтак, доцільно простежити, як морально-психологічні та фізичні властивості особи злочинця взаємопов'язані з іншими елементами криміналістичної характеристики.

Для неповнолітніх характерним є взаємозв'язок з таким елементом криміналістичної характеристики, як обстановка вчинення злочину, а саме з місцем та часом вчинення протиправного діяння. Близько 82% випадків крадіжок вчиняються неповнолітніми в районі їх проживання, причому 36% – в одному адміністративному районі та 50% – у безпосередній близькості до їх помешкання. У 13% випадків неповнолітні вчиняють ці злочини в інших районах міста, 5% – за межами населеного пункту, в якому вони проживають.

Статистичні дані МВС України показують, що за 11 місяців 2012 р. загальна кількість злочинів даного виду становить 9458.Зі складів, баз, магазинів та інших торговельних точок було вчинено 1027 крадіжок (11% від загальної кількості крадіжок), з квартир – 656 (7%), з дач (садових будинків) – 260 (3%), у громадських місцях – 124 (2%) [9].

Стосовно крадіжок з квартир, то, як правило, об'єкт злочину обирають заздалегідь або працюють за вказаною інформацією про нього. Поширені вони більше у міській місцевості, особливо у великих містах, що зумовлено великою кількістю мешканців у будинку та відсутністю особистого знайомства людей, що проживають на одному поверсі. Обирають квартири на першому поверсі або, якщо у великих містах, на проміжних, щоб у разі виникнення небезпеки мати можливість сховатись на верхньому або нижньому поверсі.

Із приміськими будинками ситуація простіше, оскільки вони розташовані за містом або на околиці, мають огороження, тому легше проникнути до них і залишитись непоміченим, часто самі власники не дбають про належну охорону, залишають ключі від вхідних дверей у легко помітних місцях.

Крадіжки з торговельних точок залежать від їх специфіки. Наприклад, на ринках вони вчиняються без попередньої підготовки, оскільки існує вільний доступ до предмета, це може стосуватись і торговельних кіосків, особливо у сільській місцевості, в силу простої конструкції будівлі, недостатнього рівня охорони тощо. Великі магазини та супермаркети зазвичай обираються заздалегідь, попередньо побувавши там, знаючи наявність асортименту та його розташування, систему охорони.

Ще одним із поширених місць крадіжок є громадські місця. Як правило, неповнолітні викрадають гаманці, які знаходяться зверху або збоку у сумці, бокових кишенях штанів. Але більш освічені або які діють групою використовують такі допоміжні засоби: лезо, загострену монету, скальпель чи касету від одноразового станка для гоління. Після вчинення злочину одразу залишають місце, залишають собі гроші і мобільні телефони, гаманці викидають.

Як показує судово-слідча практика, час вчинення крадіжок неповнолітніх залежить від місця злочину. Так, кишенькові крадії діють переважно у період з 7:30 до 10:00 та з 18:00 до 20:30, що зумовлено тим, що в саме цей

час люди їдуть і повертаються з роботи. Також збільшується їхня кількість в середині та наприкінці місяця, коли населення отримує аванс та заробітну плату. Для них також характерна сезонність, в літній період, а саме під час відпусток у курортних місцях. З квартирними крадіями ситуація дещо інша: час вчинення припадає зазвичай з 12 до 16 год., коли мешканці на роботі, у будні, дуже рідко у нічний час. Їхня динаміка збільшується в період відпусток. Стосовно крадіжок з магазинів, баз, торговельних точок, то вони, навпаки, вчиняються в нічний час, з 22:00 до 3:00 ночі, залежно від роботи об'єкта, в даний проміжок часу відбуваються викрадення на державних, комунальних підприємствах та організаціях та дачах громадян.

Частіше за все закономірний зв'язок простежується між способом вчинення і приховування злочину та особою злочинця. Криміналістична характеристика зазначених елементів злочину опосередковується сукупністю ситуаційних виборів злочинцем моделей поведінки, обумовлених його особистісними особливостями, на які потрібно звернути увагу слідчому. Криміналістично значущими і визначальними під час вибору способу вчинення та приховування злочину є загальні риси людини: риси характеру, здібності, а також психічні відхилення [12, с. 91-92].

На підставі аналізу кримінальних проваджень було встановлено, що неповнолітні, в тому числі малолітні особи, діють переважно у складі 2-4 осіб. Об'єкт посягання вибирають раптово, не завжди володіючи точною інформацією про наявність предмета посягання, як наслідок—у них відсутній попередній план злочинних дій і розподіл ролей між собою, діють вони примітивно. Проведений аналіз показав, що розробка плану протиправного діяння здійснювалась неповнолітніми у 16% випадків; підбір співучасників – 9%; розподіл ролей між підлітками – 9%; відшукування, підготовка та пристосування знарядь злочину – 9%; вибір об'єкта посягання – 10%; попередній збір відомостей про об'єкт посягання – 3%; інші підготовчі дії – 2%.

Спосіб вчинення злочину залежить від місця вчинення злочину. Відповідно, якщо це квартира і, як правило, на першому поверсі, проникають до неї через балкон, в якому не зачинене вікно. Стосовно приватних будинків, тут можуть відшукати ключі від замка, схованого на видному місці, пошкодити скло вікон та замків. Щодо інших приміщень, наприклад кіосків або магазинів, для зламу замка та проникнення всередину використовують підручні засоби, металеві пруті, сокири та ін.

Дії, спрямовані на приховування слідів злочину, переважно відсутні. Реалізація викрадено майна позбавлена корисливого мотиву. Місцями переховування предметів злочину є власні житла, гаражі, складові приміщення, рідше передають знайомим, близьким або дарують. Подальша доля викраденого залежить від його особливостей. Автомобілі, мопеди, велосипеди зазвичай розбирають на деталі, а надалі використовують їх для роботи з іншими транспортними засобами, продають. Мобільні телефони, ювелірні вироби, прикраси залишають при собі або реалізують на чорному ринку, гроші одразу витрачають на власні потреби або частину відкладають.

В силу того, що неповнолітні, як правило, діють спонтанно, не маючи злочинного досвіду та браку часу, то відповідно такі дії знаходять своє відображення услідовій картині злочину. Як показує судово-слідча практика, на місці події 40% слідів становлять сліди пальців рук, 30% – сліди босих ніг та взуття, 15% – сліди знарядь злочину та 15% – решта. Неповнолітні зазвичай не приділяють особливої уваги тому, щоб не залишати сліди і досить часто не використовують рукавичок під час вчинення крадіжки. Дані сліди можна виявити на кнопках дзвінків, ручках дверей, вікнах, меблях, предметах побуту. Їх можна виявити як неозброєним оком, так і завдяки спеціальним методам фіксації слідів, використовуваних у слідчій практиці. Якщо неповнолітні зачасно планують вчинення крадіжки, то у своїй злочинній діяльності, як правило, використовують відмички, ключі, ножівки, напилки, пилки. Кожний інструмент залишає своєрідні сліди.

Предмет злочинного посягання впливає з потреб злочинця як внутрішнього джерела активності особистості. Потреби можуть бути як матеріальними, так і духовними. Вони безпосередньо пов'язані з мотивами всіх вчинків і в кінцевому результаті визначають спосіб життя особистості та її діяльність [12, с. 58].

Аналізуючи судово-слідчу практику та статистику МВС України, можемо зазначити, що предметом крадіжки є як державна, так і приватна власність, проте остання становить 86% від загальної кількості крадіжок даної категорії.

Вибір предмета злочину в першу чергу залежить від віку, вподобань та мотивів неповнолітніх. Чим менший вік неповнолітнього, тим більше його цікавлять малоцінні речі, такі як: продукти харчування, алкоголь, гроші або мобільні телефони, які згодом можна обміняти на інші речі, гроші. Якщо домінує мотив вчинити крадіжку заради здобуття авторитету або розваги, то це стають аудіо- та відеотехніка, нерідко автотранспорт, продукти харчування. Не менш вагомим чинником є кількісний і якісний склад співучасників. Зрозуміло, коли крадіжку вчиняє одна особа, вона не може взяти із собою велику кількість предметів, коли ж у групі – можливості збільшуються, особливо коли така група велика, але зазвичай вони діють у складі 2-4 осіб, нерідко за участю повнолітнього злочинця. Стосовно якісного показника групи, то до нього слід включити фізичну силу, розумові здібності, спритність. Так, фізично сильні особи можуть винести більш габаритні речі і більшу їх кількість, швидше викрасти та зникнути з місця події. Якщо в групі присутній дорослий співучасник то, як правило, об'єкт крадіжки попередньо обирається. Це сприяє швидкості знаходження необхідних предметів, якщо це стосується цінностей, грошей, економії часу. Предмет крадіжки залежить безпосередньо від самого місця вчинення крадіжки. Як показало наше дослідження, домінуюче місце належить крадіжкам зі складів, баз, магазинів та інших торговельних точок, тому відповідно ними стають продукти харчування, відео- та аудіоапаратура, рідше – цінності. При здійсненні неповнолітніми квартирних крадіжок, дач це: комп'ютери, відео- й фототехніка, цінні речі, гроші, рідше хутряний та інший одяг; при кишенькових крадіжках предметом злочину стають гроші та мобільні телефони; автотранспортних засобів – автомобілі,

мопеди, велосипеди, аудіотехніка. Аналізуючи автомобілі, якими заволоділи підлітки, можна зазначити, що у 93% випадків це легкові автомобілі, трапляються одиничні випадки з привласнення спеціальної, дорожньої, сільськогосподарської чи будівельної техніки. Досить цікавим є факт, що викрадення птиці та худоби становить в середньому 3% від загальної кількості крадіжок, вчинених неповнолітніми.

Слід відзначити взаємозв'язок особливостей неповнолітніх злочинців із вибором потерпілих. Як показав аналіз кримінальних проваджень, жертвами квартирних крадіжок та крадіжок із дач зазвичай стають знайомі, у містах – незнайомі; особи, які мають матеріальний стан, вищий середнього рівня, пенсіонери. У даному випадку потерпілі самі провокують крадіжку, не дбаючи про належну охорону житла, залишають ключі у доступних місцях, приміщення з відчиненими вікнами та балконами. Слід звернути увагу й на те, що самі ж вони запрошують у гості малознайомих осіб, розповідають їм про свої заощадження, придбання нових цінних речей, тривалий від'їзд, викладають фото у соціальні мережі.

Потерпілими у громадських місцях стають переважно особи зрілого віку або ті ж самі неповнолітні, у більшості жінки. Дані особи, в основному, мали провокуючу поведінку, втрачали пильність за речами, залишали їх без нагляду або довіряли це незнайомим, перебували у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, особливо у місцях розваг.

Висновки. Отже, до основних криміналістично значущих властивостей неповнолітнього злочинця належать соціально-рольові, соціально-демографічні, морально-психологічні та кримінально-правові особливості. Вони відрізняються від криміналістично значущих особливостей осіб, які вчиняють крадіжки після досягнення 18 років. В силу цього особа неповнолітнього злочинця як елемент криміналістичної характеристики злочину перебуває у тісному взаємозв'язку з іншими елементами криміналістичної характеристики.

Бібліографічні посилання

1. Бедь В. В. Юридична психологія: навч. посібник / Бедь В. В. – К. : Каравела, 2003. – 170 с.
2. Биленчук П. Д. Изучение личности несовершеннолетнего обвиняемого на предварительном следствии : учеб. пособие / П. Д. Биленчук, А. И. Рошин. – К. : Атика, 1991. – 160 с.
3. Ключев М. М. Кримінологічна характеристика особи неповнолітнього злочинця / М. М. Ключев, Ю. С. Завгородня // Право і суспільство. – 2009. – № 6. – С. 89-92.
4. Пирожкова Т. Відомості про особу злочинця як елемент криміналістичної характеристики при розслідуванні злочинів, вчинених неповнолітніми / Т. Пирожкова // Підприємство, держава і право. – 2005. – № 5. – С. 151-154.
5. Єдиний звіт про неповнолітніх злочинців на території України за 2010-2012 роки / Державна судова адміністрація України. – К., 2013.
6. Орбан-Лембрик Л. Е. Юридична психологія: навч. посібник / Орбан-Лембрик Л. Е. – Ч. : Книги-XXI, 2007. – 267 с.
7. Васильев В. Л. Юридическая психология : учеб. пособие / Васильев В. Л. – СПб. : Юрид. лит., 2001. – 140 с.
8. Абельцев С. Н. Личность преступника и проблемы криминального насилия: учеб. пособие / С. Н. Абельцев // Закон и право. – 2000. – № 3. – С. 91.
9. Єдиний звіт про злочинність на території України за 12 місяців 2010-2012 рр. /

Департамент інформаційних технологій МВС України. – К., 2013.

10. Луценко К. А. Специфіка мотивації протиправних дій неповнолітніх / К. А. Луценко // Науковий вісник Української академії внутрішніх справ. –1997. – Вип. 1. – С. 223-226.

11. Белкин Р. С. Курс криминалистики: Общая теория советской криминалистики / Р. С. Белкин. – М. : Юрид. лит., 1977. –408 с.

12. Манжос І. О. Проблеми побудови криміналістичної характеристики крадіжок, учинених групою неповнолітніх / І. О. Манжос // Теорія і практика судової експертизи і криміналістики. –2009. – Вип. 9. – С. 166-172.

Рудницкая Ю. В. Криминалистическая характеристика лица несовершеннолетнего преступника, совершившего кражу. Рассмотрена и проанализирована структура лица несовершеннолетнего преступника, его влияние на преступную деятельность, а также взаимосвязь с другими элементами криминалистической характеристики краж.

Ключевые слова: несовершеннолетний, личность преступника, структура личности, элементы криминалистической характеристики.

Rudnyts'ka Yu. V. Forensic description of a person of juvenile offender who has committed theft. In the article the author has considered and analysed the structure of person of minor criminal is, its influence on criminal activity, and also its relation with other elements of criminalistics description of thefts.

Analysis of the structure of juvenile delinquency shows growth dynamics it aside selfish crime, first among which rank theft. For the effective investigation and prevention of this type of criminal offenses a great importance played the knowledge of the person of a minor offender.

The main forensic significant properties of juvenile offenders are social-role, socio-demographic, moral, psychological and criminal characteristics. They differ from forensic significant characteristics of persons who commit theft after age 18. Because this person is a juvenile offender as an element of crime characteristic is in close relationship with other elements of criminological characteristics.

Keywords: minor, criminal шевтешен, structure of personality, elements of criminalistics description.

Надійшла до редакції 15.09.2014

Чижиченко Д. В.

здобувач

(Харківський національний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.132 : 343.985

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ІНСТИТУТУ ОБМЕЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОРД

Розглянуто існуючі теоретичні проблеми формування змісту визначення судового контролю за використанням інституту обмеження прав і свобод людини під час оперативно-розшукової діяльності. Проаналізовано погляди науковців з питань філософсько-правових основ забезпечення прав і свобод людини, теоретико-правового підґрунтя кримінального провадження, розмежування слідства та дізнання, формування системи контролю за законніс-